

Депозиттер (2013-жылдын 9 айы үчүн)

2013-жылдын январь-сентябрь айларында банктык депозиттер рыногунда 2012-жылдын ушул эле мезгилине салыштырмалуу коммерциялык банктардын депозиттик базасынын тез арымда өсүшү байкалган, бул негизинен рыноктун үч катышуучусунда юридикалык жактардын валюталык эсептериндеги каражаттардын кыйла өсүшү менен шартталган.

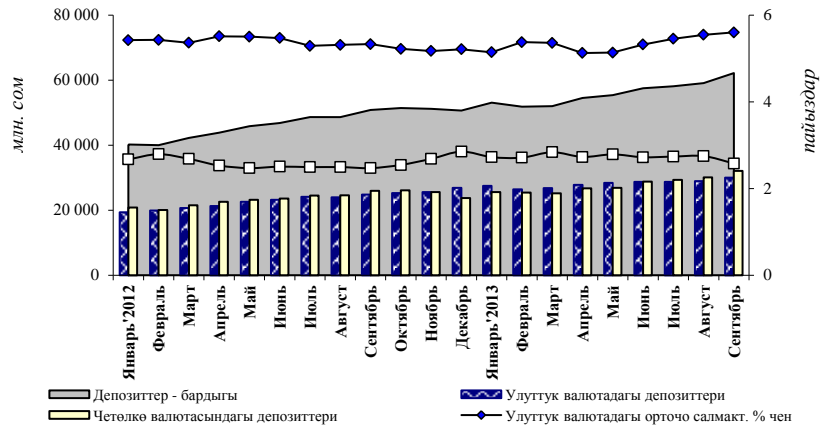
Жылдын тогуз айы ичинде улуттук жана чет өлкө валюталарында кабыл алынган депозиттер боюнча пайыздык чендердин көрсөткүчтөрү өткөн жылдын салыштырылып жаткан мезгилдеги маанинин деңгээлинде сакталып, олуттуу өзгөрүүлөргө дуушар болгон эмес. Түзүмдөр боюнча депозиттик базанын өзгөрүүсүнүн жогорулатылган тенденциясы ишканалардын мөөнөттүү эсептериндеги акча каражаттарынын калдыктарынын көбөйүүсү, ошондой эле калктын талап боюнча төлөнүүчү депозиттеринин жана мөөнөттүү аманаттарынын өсүшү менен шартталган.

Кароого алынып жаткан мезгилдин акырына коммерциялык банктардын депозиттик базасынын көлөмү жыл башынан бери 22,8 пайызга көбөйүү менен 62,2 млрд. сомду түзгөн. Мында, көбөйүү депозиттик базанын валюталык түзүүчүсү сыяктуу эле 35,3 пайызга, ошондой эле сом түрүндөгү салымдардын эсебинен да 11,7 пайызга өсүшү менен камсыз кылынган (АКШ долларынын бекемделишин эске албаганда, депозиттик база 24,4 пайызга өскөн).

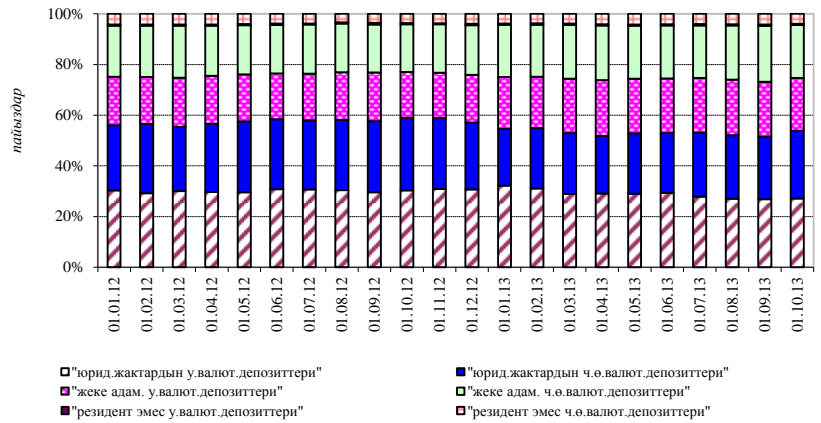
2013-жылдын январь-сентябрь айларынын жыйынтыктары боюнча, депозиттик базанын долларлашуусу жыл башынан бери валюталык депозиттер көлөмүнүн эң эле жогорку арымда өсүшүнүн эсебинен 4,8 пайыздык пунктка, 51,6 пайызга чейин көбөйгөн.

2013-жылдын январь-сентябрь айларында депозиттик базанын убактылуу түзүмүндө тартылуучу ресурстардын мөөнөттүүлүгүнүн көбөйүүсү белгиленген – эсептешүү эсептериндеги каражаттардын үлүшү 40,6 пайыздан 36,5 пайызга чейин төмөндөгөн, ал эми мөөнөттүү аманаттардын үлүшү 34,6 пайыздан 37,0 пайызга чейин жогорулаган. Банк кардарларынын талап боюнча төлөнүүчү депозиттериндеги калдыктарынын көлөмү (31,3 пайызга) көбөйгөн, анын натыйжасында алардын үлүшү январь-сентябрь айлары үчүн 24,8 пайыздан 26,5 пайызга чейин жогорулаган. Мөөнөттүү аманаттардын түзүмү депозиттик базанын жалпы көлөмүндө узак мөөнөттүү салымдардын (бир жылдан ашык) 0,1 пайыздык пунктка, 9,1 пайызга чейин

1-график. Иштеп жаткан коммерциялык банктардын депозиттеринин динамикасы (бир мезгилдин акырына)

2-график. Аманатчылар боюнча депозиттер түзүмү

(же мөөнөттүү депозиттердин көлөмүндө 24,5 пайызга) төмөндөгөн, ошол эле учурда кыска мөөнөттүү аманаттардын салыштырма салмагы 2,5 пайыздык пунктка, 27,9 пайызга чейин көбөйгөн. Жыйынтыгында, мөөнөттүү депозиттердин дюрациясы жыл башынан бери 13,0 айдан 12,1 айга чейин азайган, ал эми жалпы депозиттик базанын дюрациясы – 4,5 айды түзүп, мурдагы деңгээлде сакталып калган.

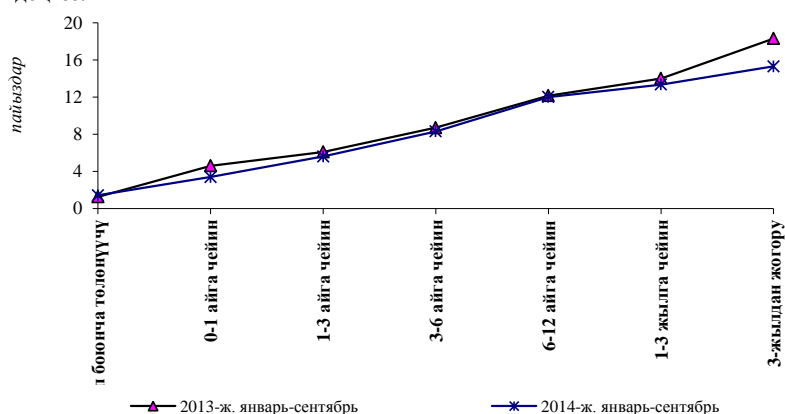
Рыноктун концентрациялануу индекси 0,10 деңгээлде сакталган, бул концентрациялануунун орточо деңгээлине ылайык келет жана рынокто бирдей үлүшкө ээ он катышуучунун катышуусуна эквиваленттүү.

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде коммерциялык банктарга депозиттердин агылып кирүүсүнүн көбөйүүсү белгиленген. 2013-жылдын январь-сентябрь айларында жаңыдан кабыл алынган депозиттердин¹ көлөмү 2012-жыл үчүн ушул эле көрсөткүчкө салыштырмалуу 15,7 пайызга көбөйүү менен 199,6 млрд. сомду түзгөн. Улуттук валютада жаңыдан кабыл алынган аманаттардын көлөмү 103,6 млрд. сомду (+18,2 пайызды), чет өлкө валютасында – 96,0 млрд. сомдук эквивалентти (+13,0 пайызды) түзгөн.

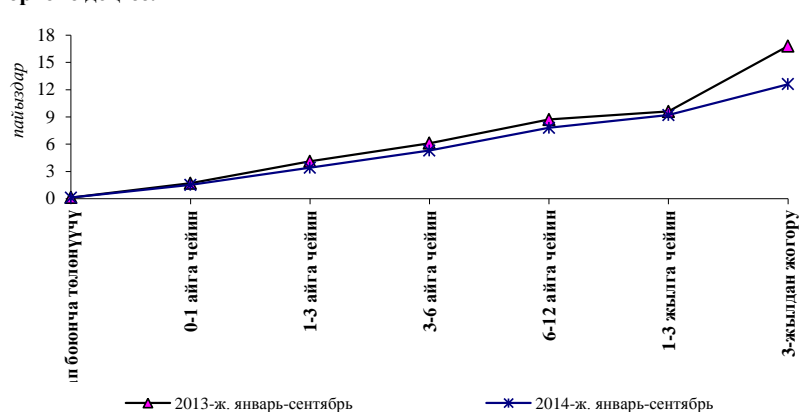
Түзүмдөр боюнча алып караганда жаңыдан кабыл алынган аманаттардын көбөйүүсү негизинен, талап боюнча төлөнүүчү депозиттердин өсүшү менен камсыз кылынган, алардын көлөмү бир мезгил ичинде 14,2 пайызга көбөйгөн. Мында, талап боюнча төлөнүүчү аманаттардын үлүшү 89,4 пайыздан 88,3 пайызга чейин төмөндөгөн, ал мөөнөттүү аманаттардын үлүшүнүн негизинен, алардын кыска мөөнөттүү түзүүчүлөрдүн өсүшүнүн эсебинен (Одөн 1 айга чейин төлөө мөөнөтү менен депозиттерден тышкары) пропорционалдуу көбөйтүлүшүнөн улам жүргөн.

Улуттук валютада жаңыдан кабыл алынган депозиттер боюнча орточо салмактанып алынган пайыздык чен 2012-жылдын ушул эле көрсөткүчүнө салыштырмалуу 0,1 пайыздык пунктка, сом түрүндөгү талап боюнча төлөнүүчү депозиттер боюнча чен жылдык мааниде 1,3 пайыздан 1,4 пайызга чейин көбөйүшүнүн эсебинен жогорулоо менен 2,3 пайызды түзгөн. Мында, улуттук валютадагы мөөнөттүү депозиттер боюнча орточо салмактанып алынган пайыздык чен 9,7 пайызды түзгөн (-0,1 пайыздык пунктту).

3-график. Мөөнөттүүлүк категориялары боюнча улуттук валютадагы депозиттердин пайыздык чендеринин орточо деңгээли

4-график. Мөөнөттүүлүк категориялары боюнча чет өлкө валютасындагы жаңы депозиттердин пайыздык чендеринин орточо деңгээли

¹ Жаңыдан кабыл алынган депозиттердин көлөмүндө банк кардарларынын эсептешүү эсептери эске алынбайт.

Банктар боюнча улуттук валютада жаңыдан кабыл алынган мөөнөттүү депозиттер боюнча чендердин орточо деңгээли 23² коммерциялык банктын ичинен 8 банкта жогорулаган, ал эми калган банктарда чендер төмөндөгөн. 2013-жылдын январь-сентябрь айларында, улуттук валютада мөөнөттүү депозиттер боюнча реалдуу чендин орточо мааниси өткөн жылдын ушул эле мезгилдеги 8,3 пайызга каршы 2,1 пайызды түзгөн.

Чет өлкө валютасында жаңыдан кабыл алынган депозиттер боюнча чен 2012-жылдын ушул эле мезгилинин 0,8 пайыз деңгээлинде сакталган. Мында, чет өлкө валютасындагы талап боюнча төлөнүүчү депозиттер боюнча орточо салмактанып алынган пайыздык чен да өткөн жылдын көрсөткүчүнүн 0,1 пайыз деңгээлинде сакталган, чет өлкө валютасындагы мөөнөттүү депозиттер боюнча чен 0,9 пайыздык пунктка, 5,9 пайызга чейин төмөндөгөн.

Банктар боюнча чет өлкө валютасындагы жаңыдан кабыл алынган мөөнөттүү депозиттер боюнча чендердин орточо деңгээли 23³ иштеп турган банктын ичинен 12 банкта төмөндөгөн, ал эми калган банктарда – чендер жогорулаган.

---

² 2013-жылдын январь-сентябрь айларында иштеп турган банктардын ичинен 4 банк улуттук валютада мөөнөттүү депозиттерди тарткан эмес.

³ 2013-жылдын январь-сентябрь айларында иштеп турган банктардын ичинен 4 банк чет өлкө валютасында мөөнөттүү депозиттерди тарткан эмес.